

“အပြစ်မရှိသူကိုးဦးအား သေဒကိုချမှတ်ထားသည့်ကိစ္စ နှင့် စပ်လျဉ်း၍” မြန်မာနိုင်ငံရွှေ့နှမားကောင်စီမှာ မေတ္တာရပ်ခံ ပန်ကြားချက်

စစ်အာဏာပိုင်များကို လုံးဝပ်ငါးသွားနာခံရသော ရန်ကုန်တိုင်းဓမ္မာက်ပိုင်းခုရိုင်တရားရုံးသည် နိုင်ယက္ခ ၏ နေဝင်း နှင့် အခြားအပြစ်ကင်းမဲ့သူ ရှစ်ဦး၊ စုစုပေါင်း ကိုးဦးအား ၂၀၀၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ၂၂ ရက်နေ့တွင် သေဒကို စိရင်ချက်ချမှတ်ခဲ့သည်။ တရားခံ နိုင်ယက္ခ ၏ နေဝင်းသည် ဦးဆောင်သူဖြစ်တော်းနှင့် ကျိုးတရားခံ ရှစ်ဦးတို့ သည် နိုင်ယက္ခ ဦးဆောင်မှုကိုခံယူ၍ ပြည်ပနှင့်ကျင်ရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း၊ ဖောက်ခွဲရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲများအား လုပ်ကြံ့ရန် ကြံ့စည်ခြင်း စသည်စွဲပွဲချက်များဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂(ဟ) အရ ယင်းသို့စိုးရပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ယက္ခမှာ နအာဖ နှင့် အပေါ်အတ်ရိုးလုပ်ထားသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတရာ့ဖြစ်သည့် မွန်ပြည်သိမ်ပါတီတွင် ခေါင်းဆောင် အဆင့်အထိ တာဝန်ယူခဲ့သူတိုးဖြစ်သည်။ အခြားစွဲပွဲခံသုံးများအနက် တုံးဖြစ်သော ဧည့်သက်ထွေး ၏ သက်ဖော်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အအောင်မြှင့်ဆုံးနှင့် စောင်ရေးအားလုံးဖြစ်သော **Eleven Sport** ဂျာနယ် ၏ အယ်ဒီတာချုပ် ဖြစ်သည်။

လူအခွင့်အရေး နှင့် ဒီဇိုက်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်လျက်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းများ၏ ယူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှုဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ရွှေ့နှမားကောင်စီသည် ယင်းအမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော သတင်းအချက်အလက်များကို လေ့လာစုဆောင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် မကြာသေးခင်ကာလကုမှ ယင်းအမှုအပေါ် ရန်ကုန်တိုင်းဓမ္မာက်ပိုင်းခုရိုင် တရားရုံး၏ စိရင်ချက်မှုရင်းကို လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ ယင်းအမှုတူစဲး နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဥပဒေကြောင်းအရ မြန်မာ နိုင်ငံရွှေ့နှမားကောင်စီ၏ သုံးသပ်တင်ပြချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

(၁) ပြစ်မှုမှာ နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုဖြစ်သော်လည်း တရားလိုမှာ နိုင်ငံတော် မဟုတ်ဘဲ ဒုက္ခမှူးချမှုင့် ဖြစ်နေပြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ နိုင်ငံတော် ပုန်ကန်မှုများကို ရဲအရာရှိတိုးက တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိ။ နိုင်ငံတော်ကသာ တရားစွဲဆိုရသည်။ နိုင်ငံတော်ကိုယ်စား နိုင်ငံတော်အစိုးရက တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုးက တရား လိုအဖြစ် ရဲစခန်းတွင် ပထမ သတင်းပေးတိုင်ချက်ဖွင့်ကာ အရေးယူဆောင်ရွက်ရသည်။ ဤအမှုတူစဲး ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ထားကြောင်း မပေါ်လွှင်ပေါ်။

¹ ၁။ အောင်ငါး နှင့် အစိုးရ (၁၈၈၆) ရွှေးချယ်ထားသော စီရင်ထုံးများ ၃၈၉ (အောက်မြန်မာပြည်)

- (၅) စစ်ထောက်လုမ်းရေးမှ ရယူခဲ့သော ထွက်ဆိုချက်များကို တရားရုံးတွင် သက်သေခံအဖြစ် တင်သွင်းခဲ့သည်။ သက်သေခံအက်ဥပေဒ ပုဂ္ဂမ ၂၄ မှ ၂၈ အထိပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင် အဆိုပါသက်သေထွက်ဆိုချက် များကို လက်ခံနိုင်ခွင့်မရှိခြား။
- (၆) အမိက သက်သေတိုးအဖြစ် ဖော်ပြထွက်ဆိုခြင်းခံရသော မြို့ဗျားချစ်ဆိုသူကိုလည်း သက်သေအဖြစ် တင်သွင်းထားခြင်းမရှိခြား။ ထို့ကြောင့် ထိုသူကိုမှတ်လည်၍ ထွက်ဆိုထားသော သက်သေထွက်ဆိုချက်များအား ထောက်ခံသက်သေခံချက်များအဖြစ် လက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိခြား။
- (၇) ကိုသန်းထွန်း အား အစိုးရသက်သေ အဖြစ်ဥပေဒ အရာရှိက ခွင့်ပြုလက်ခံသော အထောက်အထားမတွေ ရှိရပေါ်² ငြင်းအထောက်အထားအား တရားရုံးသို့ တင်သွင်းထားခြင်းလည်းမရှိပေါ်။ ငြင်းအား အခြားတရား ခံများနှင့်အတူ ပူးတဲ့ပမ်းခီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သော်လည်း အစိုးရသက်သေအဖြစ်သတ်မှတ်နိုင်စေရန် ငြင်းထံမှ ဖြောင့်ချက် ရယူထားခြင်းမရှိ။ ငြင်းဖြောင့်ချက်ကို နည်းလမ်းတကျ ရယူထားကြောင်း ဖြောင့်ချက်ယူသည့် တရားသူကြီး၏ အစစ်ခံချက်လည်းမရှိခြား။ ကိုသန်းထွန်း ထဲမှ ဖြောင့်ချက်ရယူပြီးနောက် ဖြောင့်ချက်တွင် ပါသည့်အတိုင်း ထွက်ဆိုပါသည်ဟု ဝန်ခံသာရှိက ကိုသန်းထွန်းအား အစိုးရသက်သေအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ စည်းကမ်းချက်ဖြင့် ဖြစ်အက်မှ လွတ်ပြုမှု့ဆွင့်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း တရားရုံး၏စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြထားခြင်းလည်းမရှိခြား။ ထိုဖြစ်၍ ဤအမှုမှာ အစိုးရရှုံးနှင့်များက စနစ်တ ကျပ်ငါးဆင်ရှုံးသည်။
- (၈) ဤမျှကြီးမားသော မျခိုင်းကြီးဖြစ်သော်လည်း လွတ်လပ်သော တရားလိုပြသက်သေ တိုးတယောက်ကိုမှု ရုံးရှုံးတင်ပို့ခို့ခြင်းမရှိခြား။ တင်ပြခဲ့သော တရားလိုပြသက်သေခြောက်ဦးလုံးမှာလည်း လွတ်လပ်သူများ လုံးဝဟုတ်ခြား။ ခြောက်ဦးအနက် ကြံ့ရာပါအစိုးသက်သေအဖြစ် ပြီမ်းခြောက်သတ်မှတ်ကာ အရေးမယူ ဘဲလွတ်ပေးထားသော ကိုသန်းထွန်းမှလွှာ၍ ကျန်သက်သေဝါးဦးလုံးမှာ ရဲအရာရှိများသာ ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။
- (၉) နိုင်ငံတော် သစ္ာဖောက်ဖျက်ပုန်ကန်မှုမြောက်စေမည့် မည်သည့်သက်သေခံ အထောက်အထားဖြစ်စေ သက်သေထွက်ဆိုချက်ဖြစ်စေ ကို လုံးဝပင်မတွေ့ရှိရပေါ်။

“သုံးသပ်ချက်”

ဥပေဒ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ အမှုရှိ စနစ်တကျ တင်သွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် ဤအမှုမှာ မူလ ကလဲက ပုဂ္ဂိုလ်နေ့ပြီးဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်နေ့ပြီးသော မျခိုင်းကို တရားရုံးကလေကိုပါက စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမှာ လည်း မှားယဉ်းကြောင်းတွေ့ရသည်။

အမိက တရားခံအဖြစ် နအဖ မှ သတ်မှတ်သော မွန်ပြည်သစ်ပါတီမှ နိုင်ယက္ခ နှင့် စပ်လျှပ်း၍ တရားရုံး၏ စီရင်ချက်၌ ငြင်းမှာ ပြည်တွင်တွင်ပေါက်ခဲ့ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် ကိုယ်တိုင်းဆောင်ပြီး ကျမ်းကျင် သူများအားစုစုပေါင်းခြင်း နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ၏ နေအောင်အချို့အား ကြည့်ရှုမှတ်သားခြင်း၊ ပုဂ္ဂရေးဟောင်း သုတေသနပြတိက်တွင် ချိန်ကိုက်ပုံးထောင်ခြင်း၊ မြို့တော်ခန်းမနှင့် သူရဲကောင်းစစ်သည်စီမာန်တို့တွင် ပုံးထောင် ရန်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းများကိုလည်း တွေ့ရှိရခြားသုံးသပ်ထားသည်။ ထို့ရာတွင် မည်သည့်သက်သေများ၏

² တရားစွဲ နှင့် အမှုလိုက်ဆိုင်ရာ ညွှန်ပြားချက် အမှတ် ၁၊ (၂၀၀၁) အဖွဲ့ (၁၃)

ထွက်ချက် ဆိုချက်များအရ ဟန္တလည်းကောင်း၊ မည်သည့်သက်သေခံချက် အထောက်အထားများအရ ဟန္တလည်းကောင်း တရားရုံး၏စီရင်ချက်၌ လုံးဝပင်ဖော်ပြထားခြင်းမရှိခြား။

ဤအမှုမှာ စစ်ထောက်လှမ်းရေးမှ လုပ်ကြံးဖန်တည်းထားသော အမှုဖြစ်သည်။ တရားရုံးအနေဖြင့်လည်း မိမိတို့ ရှုမှာကို၍ လွှာတ်လပ်သော တရားလိုပြသကိုသေများ၏ အစစ်ခံ ထွက်ဆိုချက်အရ မဟုတ်ဘဲ စစ်ထောက်လှမ်းရေးမှ အသင့်ရေးသားတင်ပို့သော ထွက်ဆိုချက် ဆိုသည့်များအပေါ်သာ အကြပ်ပြီး စီရင်ခဲ့သောအမှုဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြထားချက်အရပ် သက်သေခံပစ္စည်းများကို ရုံးရှုံးမှတင်ပို့ဘဲ စီရင်ခဲ့ကြောင်းတွေ့နိုင်သည်။ မူလကထက ပျက်ပြယ်နေပြီးသောအမှုကို တရားရုံးက လက်ခံကြားနာစီရင်ပုံမှာလည်း ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် များစွာဆန့်ကျင့်ရှုမက နမောနမဲ့ဖြင့်သလိုစီရင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့ စီရင်ပြီး ဤမျှကြီးမားသော သေအက်ပြစ်အက်ကို တရားရုံးများအပေါ် ခုမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၌ တရားရုံးစီရင်ရေးလွှာတ်လပ်မှု လုံးဝဆိတ်သုံးနေပြီး အပြင့်ခဲ့ပြည်သူများအတွက် တရားမျှတုမှုကို ဆောင်ကြုံးမပေးနိုင်ကြောင်း သက်သေခံချက်ပိုင်ဖြစ်သည်။ တဖန် ဤအမှုကို လုပ်ကြံးစီစဉ်ပြီး အဘယ်ကြောင့် ဤမျှပြုးထန်သော ပြစ်အက်ကို ခုမှတ်ခဲ့ကြောင်း လွှာလာသုံးသပ်ရန် လိုအပ်လာသည်။

ဤမှုစိုင်းကြီးတွင် အဓိကတရားခံဖြစ်သူ နိုင်ယက္ခ မှာ မှန်ပြည်သစ်ပါတီတွင် ခေါင်းဆောင်အဆင့်အထိ တာတန် ယူခဲ့သူတွေးပြစ်သည်။ နိုင်ယက္ခအား ပြင်းထန့်စွာအရေးယူပြုလိုက်ခြင်းဖြင့် မှန်ပြည်သစ်ပါတီ အပါအဝင် အပေါ် အခတ်ရုပ်ရေးလုပ်ထားပြီး ရနိုင်သမျှသောအခြေအနေအကြေအာက်တွင် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားများ လုပ်ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိကြသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းအားလုံးကို ကြီးမားစွာခြောက်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အောင်မြှင့်လာသော **Eleven Sport** ဂျာနယ်၏ အယ်ဒီတာချုပ် ဖော်သက်ထွေး ခေါ်သက်ဖော်အား ပြင်းထန့်စွာအရေးယူပြုလိုက်ခြင်းဖြင့် စတင်သနွောက်လည်းကောင်း လွှာတ်လပ်သောသတင်း ဌာနလုပ်ငန်းအား နအဖ မှ စနစ်တက္က ရိုက်ချို့ရိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်များဖြင့် ယာဉ်အမှုအား နအဖ အာဏာပိုင်များ၏ စီစဉ်ညွှန်ကြားမှုအတူ စစ်ထောက်လှမ်းရေးမှ လုပ်ကြံးဖန်တည်း တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်သည်။

ပန်ကြားချက်

နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက်ပုန်ကန်မှုဖြင့် လုံးဝ အပြစ်မရှိပါတဲ့လျှင် မသေမခြင်း လည်ပင်းကြိုးကွင်းတပ်၍ ကွင်းမျက်စီရင်ရန် မတရားပြစ်အက်ခုမှတ်ခြင်းခံရသော အပြစ်ကင်းခဲ့သူ ကိုပြီးသေအက်မှ ချွင်းချက်မရှိ လွှာတ်မြောက်ရေးအတွက် တတ်စွမ်းသမျှ စိုင်းဝန်းကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးကြပါရန် မြန်မာနိုင်ငံ ရှေနေများကောင်စီအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာမှ အထိုးရများ၊ လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းကြီးများ၊ ဥပဒေဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့များ၊ လူထုအသင်းအဖွဲ့များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တရားမျှတုမှုကို လိုလားတောင်းဆို တိုက်ပွဲလျှင်ရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အားလုံးအား အနူးအညွတ် မေတ္တာရပ်ပဲ ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှုံးနေများကောင်စီ

မတ်လ (၉)ရက်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်

ပိုမိုသိရှိလိုပါလျှင် ဆက်သွယ်ရန်
ဦးအောင်ထူး၊ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှု၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရှုံးနေများကောင်စီ (၆၆) (၀ ၁-၄၈ ၀၆)